

(*Tragopogon pratense*), verder wilde schorseneer (*Scorzonera hispanica*), natuurlijk *Taraxacum*, *Bellis* en *Achillea millefolium*. Niet minder dan door *Lonicera* en *Gypsophyla*, werden we verrast door een prachtige varen. De sporen in flankrijen van twee. Na determinatie kwamen^{we} tot de Mannetjesvaren (*Polystichum Filix mas*) ook de boomvaren (*Polypodium vulgare*), zagen we in groote getale.

Een tweetal prachtige Dipsaceeën te weten, *Scabiosa columbaria* en *Knautia arvensis*, bracht ons van de planten-over in de vlinderwereld. Ontelbare witjes, oogjes en blauwtjes vlogen heen en weer; vooral de bovenvermelde *Knautia* en *Scabiosa* werden druk bezocht. Met tegen elkaar geslagen vleugels zaten de vlinders op de bloempjes; nauwkeurige waarnemingen waren moeilijk te doen, want ze hadden 't zoo druk; ofschoon dit al reeds eene waarneming is. De onderkant van de vleugels der blauwtjes vind ik allerprachtigst. Welk eene verscheidenheid van kleur en teekening. Die oogjes, 't is een waar wonder der natuur. Rupsen zagen we niet veel, ik voor mij schijn in 't geheel geen rupsen te kunnen vinden. Ben ik met mijn kameraad aan 't rupsen zoeken, dan komt hij belast en beladen thuis en ik heb niets; nu ja toch... eenige wapendragers (*Phalera bucephala*). Ook *atalanta*-rupsen zijn voor mij onzichtbaar. Hoe 't komt? Gelukkiger of scherperziender

ben ik bij 't planten zoeken, zoo'n *Adoxa* of *Asplenium*, heb ik gauw te pakken.

Ook hommels deden zich te goed aan de bloemen. 't Is toch merkwaardig, zoo'n tamelijk log beest in zoo'n bloem te zien vallen. De bloem buigt ervan over. Dan worden de monddeelen en pooten in werking gesteld, en bestoven komt baas aard- of akkerhommel, met zijn opzichtelijken gelen ring te voorschijn.

Ondanks de ijzerdraad-versperring en 't welbekende opschrift met art. 461, konden we toch niet nalaten even de duinen in te gaan, ook hier *Lonicera*, *Senecio*, Braam, vlinders, maar spoedig was 't rechts omkeert; maar goed ook, anders waren we bepaald te laat voor de boot gekomen.

We zagen nog mooie *Spiraea*, *Viola tricolor* var. *vulgaris*. *Jasione montana* in grooten getale en veel meer. Het slot was, dat we bij gunstig weer vast besloten waren over 6 weken de reis in tegengestelde richting te herhalen. Wie doet ook zoo'n reisje? Te Schoorlдам aan het „Groote Kanaal” stapten we op de boot, welke ons na een heerlijk dekreisje van een paar uur in Den Helder aan wal zette.

Ook in de vakantie hopen we dergelijke reisjes, te ondernemen.

G. PH. SELMAN,

leerling der R. K. S. v. O. te Haarlem.

EEN VACANTIE-MIDDAG.

Vlak achter ons huis in Apeldoorn, lag een onbebouwde zandvlakte, gedeeltelijk met gras en heide begroeid.

Het was een mooie Woensdagmiddag, pa en moe zouden uit rijden gaan met kennissen. Ik moest bij de meid thuis blijven en een beetje op de andere kinderen helpen passen. Eerst moest ik even een boodschap doen, 't was geen vijf minuten ver; ik kwam langs een bouwland, dat omheind was met kippen-gaas en prikkeldraad; tusschen de haver bloeiden de paarse-endestengel omvattende doovenetel. Buiten het hek stond één verwilderde plant van *Caleopsis*.

Het zoemde er van de hommels.

Tegen het kippen-gaas klommen verscheidene windplanten op, met hun helderwitte kelken heelemaal open. Op

den rand van een van die diepe kelken zat een zandoogje met zijn lange tong honig te slurpen; toen het weg was kwam er een klein moshommeltje, die kroop er geheel in, om beter bij den honig te kunnen komen; toen hij er

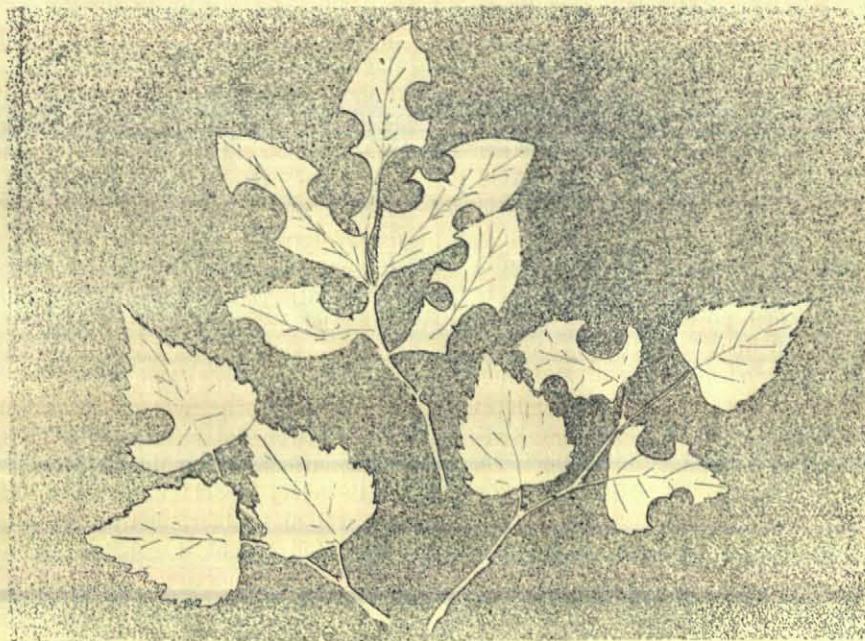
uit kwam, vloog hij met stuifmeel bestoven naar een andere bloem.

Een klein eindje verder stond een egel-boterbloem — in het barre zand — die toch in het moeras thuis behoort.

Nadat we een poosje hadden gespeeld, liep ik met mijn vlindernet een beetje op het zand heen en weer, toen ik een bijengeluid hoorde en een bij in een gat zag gaan, dat zoo groot was als een dubbeltje. Het was de opening van een gang, die in de helling van een heuveltje gegraven was.

Een oogenblikje later kwam het diertje er achterste-voor weer uit en bracht zand uit den gang mee; dat schoof het met zijn achterlijf voort en duwde het met de achterpooten op zij. Dit achteruitloopen

ging langzaam met schokjes, alsof het beest roeide. Op een centimeter of vijf afstands van het gat was het zand, dat het bij zich had op; nu liep het dier op een grappig drafje, net een wagentje dat van een helling terug rolt,

Bladen van roos en berk, aangevreten door de Behangersbij.

vóóruit zijn gang weer in. Het was eene graafbij, dat zag ik aan de grijze kleur, want graafwespen zijn meest allemaal rood of geel met zwart. Om zeker te wezen, welke soort het was, ging ik even in huis in mijn kistjes met opgezette bijen en wespen kijken en zag dat het een behangersbij was en wel een groote soort.

Ik liep gauw terug, om te zien, wat het beest verder zou doen; voorzichtig kwam ik dichterbij en ging op een halven meter afstand rustig zitten; het diertje stoorde zich niet aan mij en ging op dezelfde manier voort met zand uitbrengen. Daardoor ontstond een geultje voor zijn holletje; aan beide zijden daarvan lag het uitgegraven zand. Eenige keeren zag ik de bij nog zand wegvoeren; de geul werd steeds langer en aan het eind omgebogen. Ik bleef er bij zitten, totdat ik op eens gefluit van vogels hoorde; ik keek op en bemerkte een paar blauwgrijze vogeltjes, die een hoop

ik ze uit het gezicht. Ik ging maar weer naar mijn behangersbij kijken. Net toen ik er bij kwam, vloog ze weg naar een groepje berken in de verte en na een paar minuten kwam zij terug, met een langwerpig stuk berkenblad, ongeveer 1 cM. breed en $2\frac{1}{2}$ cM. ongeveer lang; ze had het gebogen onder zich, ging er mee in het nest en kwam achteruitlopende er weer uit, toen ze aan het einde van de loopgraaf was, vloog ze weg om weer terug te komen met een stuk berkenblad; dit ging zoo viermaal achter elkaar. De bij was voor de vierde keer alweer terug, toen ik geroepen werd: er was een kind in een tobbe met water gevallen.

Onder het naar huis gaan, zag ik tusschen de vele vlakjes een vervormde staan. Het bleek een pelorie te zijn, die vrij zeldzaam is; ik had er alleen nog maar één bij Muiden gezien. Het was dus eene aardige vondst en een mooi slot voor den middag.

J. Hs.

Van alles wat.

De heer Thijssse vroeg aan het slot van z'n stukje: „Wie vindt nu den gulden lijster? Wanneer U aflevering 12 van den derden jaargang inziet, zal het u blijken, dat ik in het opstelletje „Een gezellig avonduur” sprak van een hof, waarin ook goudmerels nestelden. Dat doen ze nog. Ieder jaar komen er een paar van die vogels. Ik zal er m'n geheele aandacht aan schenken, indien ze straks terugkomen en 't zou me spijten, indien het wielewalen mochten zijn. De tuinman noemt ze steeds goudmerels. (Toch zullen 't wel wielewalen zijn. T).

Verder moet ik U meedeelen, dat ik in het bezit ben van een doodshoofdvlinder, waarvan de pop in 't voorjaar van 1896 is opgespit. Nog een exemplaar, dat ik vele jaren geleden in het voorjaar kreeg, en dat ik op het midden van den dag zag ontpoppen bevindt zich wellicht nog in de verzameling van den heer E. de Raadt onderwijzer te Heinenoord. In diezelfde verzameling is ook een Poppenroover, *Calosoma sycophanta*, die ik van een der buitenwerkers langs 't Holl. Diep kreeg.

Voorts heb ik ook nog een reuzenspin, dezen zomer gevangen, op spiritus staan. Het lichaam is, zonder pooten, ruim 2 cM. Hij bewoonde de waterplanten achter m'n woning en toen die afgesneden werden, stond sinjeur op 't water. Met een stok heb ik hem toen er uitgehaald of liever afgehaald.

Dan zou ik nog gaarne weten of er van geurverandering, evenals bij de wilde thijm (zie Deel IV), sprake kan zijn bij *Tanacetum vulgare* (wormkruid).

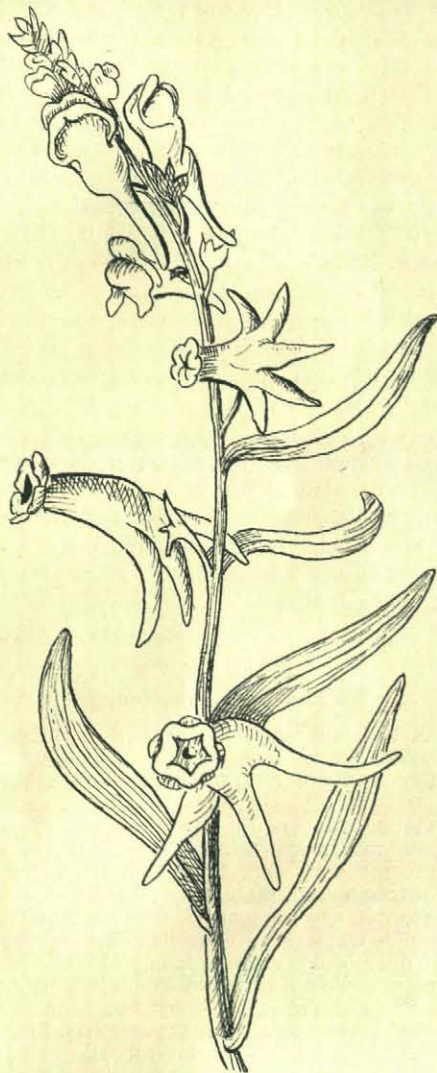
Eenmaal vond ik een exemplaar met gelyke blaren en bloemen als deze plant, maar van een voortreffelijk aroma, dat toevallig wel den geur nabij kwam van de gekweekte thijm. Tot m'n stille wanhoop had de tuinman bij het verhuizen „dien rommel” al opgeruimd, toen ik ze wou overzetten in m'n nieuwen tuin.

Wijders groeit hier de bittere veldkers (*Card. amara*) bij hoopen langs den oever, kenbaar aan de violette helmknopjes, en ik kan maar niet begrijpen, dat ze met waterkers verward wordt. Ze staat steeds overeind en de waterskers ligt vaak. Deze bloeide verleden week nog.

Ten slotte wilde ik U vragen, welke composiet precies een balletje bruine wol gelijkt. Bladen in een wortelrozet, stengel vertakt met hoofdjes (zelden meer dan 5), onder de bloem eenigszins opgeblazen; kelk sterk omgeslagen naar beneden. Ik heb tevergeefs getracht er een enkel bloempje van te vinden met loupe of microscoop. De plant is overblijvend, dus aan een *Barkhausia* beantwoordt ze niet. Van 't voorjaar zal 'k U een exemplaar zenden. 'k Heb er drie in mijn tuintje staan. (Gaarne H.).

Numansdorp.

D.

Pelorie van *Linaria*.

doode takken doorsnuffelden. Zoo bedaald mogelijk naderde ik de zoekende beestjes en zag duidelijk aan de lange puntige snavel, de zwarte streep achter het oog en de witte wangen, dat het blauwspechten of boomklevertjes waren; die ik nog eens in Apeldoorn in de Loolaan gezien had; maar nog nooit van dichtbij, behalve natuurlijk in Artis en op prentjes. De aardige vogeltjes kropen als meezen door de takkebossen en pikten naar insecten.

Na een poosje vlogen ze in de berkeboschjes en verloor

